

HANKESUUNNITELMA

1. Yhteenveto

Hanke toteutetaan 1.8. – 30.6.2021. Hankkeen tavoitteena on ennaltaehkäistä väkivaltaista ekstremismistä ja radikalisoitumista, vastakkainasettelua sekä kiusaamista kouluissa ja oppilaitoksissa hyödyntäen ja arvioiden näihin tarkoituksiin kehitettyjä toimintamalleja. Tavoitteena on arvioida eri toimintamallien soveltuvuutta eri konteksteissa, eli sovittaa jo toimivaksi todettuja ja tutkittuja väkivaltaisen radikalisoitumisen, vihapuheen, polarisoitumisen ja kiusaamistilanteiden ennalta ehkäisyyn ja ratkaisemiseen tarkoitettuja menetelmiä erilaisiin paikallisiin olosuhteisiin kouluissa ja oppilaitoksissa. Hanketta toteutetaan moniammatillisena yhteistyönä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan hallinnon asiantuntijoiden sekä koulun moniammatillisen henkilökunnan kanssa. Hankkeessa työskentelee kaksi työntekijää, joista toisella on laajempi koordinoituvastuu.

Toimintamalleista arvioitaviksi ja toteutettaviksi valikoituvat ne, jotka sisältyvät Helsingin kaupungin aloittamaan KVO13 –kiusaamisen vastaiseen ohjelmaan. KVO13 -ohjelman tavoitteena on systematisoida kaikkea kiusaamisen vastaista työtä. Ohjelma sisältää esimerkiksi Minun Silmin, Sinun Silmin –toimintamallin, jonka tavoitteena on erityisesti ennaltaehkäistä väkivaltaista ekstremismistä ja radikalisoitumista. MiSi –toimintamalli tukee oppilaitosten moniammatillista työtä osallistamalla ja kouluttamalla opettajia ja koulun muuta henkilökuntaa jalkauttamaan yhdessä ohjelmaa oppilaitoksissa Muita menetelmiä ovat mm. Friends, Askeleittain ja Verso, KiVa-koulu.

Hankkeen toimenpiteet ovat:

- Kohdekoulujen ja -ryhmien valinta (elokuu)
- KVO13-ohjelman toimintamallien kartoitus ja testauksen suunnittelu (elokuu-syyskuu)
- Valittujen KVO13-ohjelman toimintamallien toteuttajien kouluttaminen ja toimintamallien toteuttaminen (syyskuu – toukokuu 2021)
- Toimintamallien toteuttamisen arviointi (haastattelut, palautekysely, observointi) (toukokuu 2021)
- Arviointiraporttien laatiminen (kesäkuu 2021)
- Arviointikoosteen laatiminen (julkaisu) (kesäkuu 2021)
- Viestintä (hankkeen aikana ja päätteeksi – loppuseminaari ja julkaisu tuloksista)

Hankkeessa arvioidaan toimintamallien toimivuutta ja hankkeen aikana saatuja tuloksia analysoidaan ja hyödynnetään yhteistyössä Helsingin yliopiston kanssa. Tässä hankkeessa keskitytään erityisesti löytämään toimivia ratkaisuja koulujen erilaisiin tilanteisiin ja tarpeisiin. Hankkeessa tehtävän toimintamallien arvioinnin myötä lisätään tietoa jo käytössä olevien toimintamallien soveltuvuudesta eri konteksteissa ja erilaisten haasteiden ratkaisemisessa ja voidaan näin tukea niiden tarkoituksenmukaista jalkautusta kouluihin ja oppilaitoksiin hankekauden jälkeen.

2. Asiakkaiden ohjautuminen hankkeeseen

Hankkeen kohderyhmänä on kattava otos lähtökohdiltaan erilaisia kouluja ja oppilaitoksia, joissa ilmenee toisistaan erilaisia haasteita. Kriteerinä koulujen valinnassa toimii positiivisen diskriminaation indikaattori, jonka avulla koulut ja oppilaitokset valitaan. Lisäksi ryhmien valinnassa voidaan hyödyntää kouluterveyskyselyn tuloksia tai muuta arviointimenetelmää. Positiivisen diskriminaation indikaattori (pd-indikaattori) muodostuu seuraavasti: 1. Heikko koulutustaso eli ilman peruskoulun jälkeistä tutkintoa olevien aikuisten osuus oppilaaksiottoalueella. 2. Keskimääräinen vuositulo asukasta kohden oppilaaksiottoalueella. 3. Vieraskielisten oppilaiden osuus koulussa. 4. Koulun asema oppilaiden kouluvalinnoissa: muilta alueilta kouluun tulevien oppilaiden osuuden ja koulun alueelta muualle lähtevien oppilaiden osuuden erotus.

Koulujen, oppilaitosten ja toimipaikkojen valinta tapahtuu yhdessä perusopetuksen aluepäälliköiden, lukiokoulutuksen päällikön, ammatillisen koulutuksen päällikön sekä rehtorien kanssa. Ryhmien valinta kouluissa ja oppilaitoksissa tapahtuu moniammatillisena yhteistyönä. Hankkeeseen osallistuvien oppilaiden ja opiskelijoiden asiakkaiden määrä on noin 1000-1500. Hankkeessa koulutettavan henkilöstön määrä on noin 100.

3. Yhteistyö hankkeessa eri toimijoiden kesken.

Hankkeen kokonaiskoordinointi tapahtuu KVO13-ohjelman ohjausryhmän johdolla yhdessä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan hallinnon ja koulujen johdon kanssa. Paikallisella tasolla kohderyhmien valinta tapahtuu moniammatillisesti opetushenkilöstön ja opiskeluhoiton työntekijöiden kanssa. Hankkeen edistymisen ja tulosten arvioinnissa on edellä mainittujen tahojen kanssa mukana Helsingin yliopiston tutkijat. Hankkeen tulokset hyödynnetään valtakunnallisesti julkaisujen ja seminaarin avulla.

4. Kiusaamisen vastainen ohjelma (KVO13) systematisoi toimenpiteet osaksi koulujen toimintaa. Hankkeen avulla koulut saavat välineet valita paikallisesti sopivat arvioidut menetelmät ja hankkeeseen osallistuneissa kouluissa on eri menetelmiin koulutettuja opettajia, jotka jakavat osaamistaan muihin kouluihin. Alueellisesti sovitaan osaamisen jakamisen tavoista ja aikatauluista hankkeen lopussa.

5. Hankkeen kulut ovat 110 000€, josta 100 000€ on henkilöstökuluja (2 hanketyöntekijää). 10 000€ jakaantuu ulkopuolisten palvelujen ostoon (5000€) ja muut kulut (5000€). Muita kustannuksia kertyy esim. järjestettävien koulutusten materiaaleista ja matkakustannuksista.